

Likfud af Theatrets Kasse til dette Niemed, men naar Bestemmelsen i Planens III. § 2 maa fortaas saaledes, at den der omhandlede Pension skal garanteres af Bedkommende af Theatret, altsaa af Statskassen, forekommer det Udvalget, at Rigsdagen ved at gaa ind derpaa vilde bryde med de Forhandlinger og Beslutninger, som den med Hensyn til Pensionsvaesenet, Theatret vedkommende, i en længere Mærkelse har gjort gjældende. Vel gaar Regjeringen, i Genhold til de foransførte Bilag III. og IV., ud fra, at Alderdomsforsørgelsesfonden vil være i Stand til med de beregnede Indtægter at dække de fastsatte Forpligtelser; men hertil bemærkes, at saafremt denne Regjeringens Antagelse er rigtig, vil det være ufornødent, at opstille Staten som Garant, medens denne Antagelse, i samme Grad som den maatte vise sig urigtig, vil fremkalde de Ulemper for Statskassen, som Udvalget ikke finder det forsvareligt at udsætte den for. Man skal derfor opfordre Ministeren til inden tredie Behandling af Finantsloven at foranledige Planen ændret saaledes, at Staten er uden Ansvar, selv om bemeldte Fond imod Regjeringens Formodning ikke skulde blive i Stand til at dække sine Forpligtelser, og Udvalget vil da tilraade at yde det ønskede Likfud. Forbliver Planen derimod uforandret, vil Udvalget foreslaa at forblive ved de hidtil gjældende Bestemmelser om Likfud til en Alderdomsforsørgelse og dermed nægte sit Samtykke til den ved Planen oprettede.

116) VI. A. 1. Om Anvendelsen af denne Konto til faste Understøttelser foreligger der ikke Udvalget nogen Oplysning; da Ingen uden særlig Bevilling kan optages paa denne Konto, og altsaa forsaavidt Nogen af de Paagjældende afgaar i Løbet af Finantsaaret, den tilsvarende Sum bliver at spare; maa man gaa ud fra, at Anvendelsen er den samme som de foregaaende Aar, jfr. Betænkningen for ifjor. Dette har Ministeren ved senere Forhandling bekræftet.

117) VI. A. 2. Denne Konto til midlertidige Understøttelser er foreslaet forhøjet med 2,000 Kr. Dette Forslag er fremkommet ved Foranledning af en Henvendelse fra Statsrevisor Fischer til Ministeriet, som fyldigere udvikler Niemedet med Bevillingen, og som man derfor, da Spørgsmaalet første Gang træder frem i denne Form, her skal meddele:

„Den, der vil gjøre vort Fædrelands Natur i een eller anden Retning til Gjenstand for Undersøgelse, uden dog at kunne offre forholdsvis megen Tid dertil og uden at have store Pengemidler til sin Raadighed, støder strax paa en i de allerfleste Tilfælde uoverstigelig Hindring i Mangelen paa Hjælpeidler. — Naturhistorisk Undervisning er nu indført i en stor Del af vore Skoler, og denne Undervisnings Værd har fundet almindelig Anerkjendelse; men i Reglen mangle selv de nødvendige Midler til at anskueliggjøre, hvad der foredrages, og Undervisningens Frugter ere derfor i det Hele ikke saa rige som ønskelig.

De bedste Hjælpeidler ved Siden af gode Lærebøger ere selvfølgelig naturhistoriske Samlinger, men baade for Private og Skoler blive saadanne i Regelen allerede for Befolkningens Skyld uoverkommelige; maaste endnu større blive Banskelighederne, naar der spørges om at opbevare og vedligeholde (jeg vil ikke tale om at udstille) Samlingerne, thi dertil kræves baade store Udgifter og stor Plads.

Maa man saaledes opgive det Bedste som noget Uoverkommeligt, bliver Spørgsmaalet, om ikke det Næstbedste skulde være opnaeligt, hvorved jeg tenker paa virkelig gode, for største Delen illuminerede, Afbildninger af Naturgenstande med tilhørende populær Text, der kunne erhverves for en billig Pris.

At vente paa, at den private Virksomhed skulde skaffe os et saadant Hjælpemiddel, vil sikkert være forgjæves; thi skal den private Mand have sine Udgifter dækkede, vil det være nødvendigt at sætte Prisen forholdsvis høi, og derved vil igjen Uffættningen indskrænkes. Kun over Danmarks Fugle have vi et Værk omtrent som det, jeg har tænkt mig i denne Henseende; men skjøndt Fuglene interessere næsten Alle, og skjøndt Værket er udgivet af en Mand, der forlod paa en helbig Maade at arbejde billigt, og dets Pris derfor ogsaa er langt under den, et lignende Værk koster i Tyskland — ikke at tale om England —, saa er Prisen dog en Hindring for Udbredelsen. Men selv til den Pris, det koster, har dette Værk bidraget mere til at udbrede Kundskab om og Interesse for vore Fugle, end alt det tilsammen, der i denne Retning er sket hos os, før det udkom. Heri finder jeg et godt Barjel om, hvad der vil kunne udrettes ved Værker som dem, jeg har tænkt mig, men tillige en Støtte for den Dørbeskrivelse, at, skal det lykkes at faae dem, maa Staten træde til. Mit Ønske er det at vinde det høie Ministerium